



Datum

2023-01-25

Vår referens

Filip Roslund

Miljöinspektör

filip.roslund@malmo.se

Remiss från Statens Geotekniska Institut om Vägledning och kunskapsunderlag vid riskbedömning av förorenade sedimentområden MN-2023-86

Sammanfattning

Statens geotekniska institut (SGI) har tagit fram rapporten ”Vägledning och kunskapsunderlag vid riskbedömning av förorenade sedimentområden. Problembeskrivning, konceptuell modell och övergripande åtgärds mål.”. Rapporten är den tredje av totalt fem underlagsrapporter som kommer utgöra underlag till en webb-vägledning om riskbedömning av förorenade sediment.

Miljönämnden är positiv till det pågående framtagandet av en vägledning för riskbedömning av förorenade sedimentområden. Rapporten har en logisk och lättföljd struktur, och utgör ett handfast stöd såväl avseende de underlag som bör ligga till grund för en problembeskrivning och konceptuell modell som hur dessa i nästa steg ska användas vid framtagande av relevanta övergripande åtgärds mål för det förorenade sedimentområdet. Miljöförvaltningen delar de ställningstaganden och beskrivningar som framgår av rapporten.

SGI planerar att ta fram ytterligare två underlagsrapporter till den kommande vägledningen. Miljönämnden vill gärna ta del av dessa och ges möjlighet till yttrande.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden svarar på Statens geotekniska instituts remiss enligt miljöförvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2023-01-25
- Missiv – Vägledning och kunskapsunderlag vid konceptuell modell vid riskbedömning av förorenade sedimentområden – Problembeskrivning, konceptuell modell och övergripande åtgärds mål
- Remiss - Vägledning och kunskapsunderlag vid konceptuell modell vid riskbedömning av förorenade sedimentområden. Problembeskrivning, konceptuell modell och övergripande åtgärds mål.

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2023-02-16

Beslutet skickas till

Statens geotekniska institut via sgi@sgi.se

Ärendet

Statens geotekniska institut har översänt rapporten ”Vägledning och kunskapsunderlag vid konceptuell modell vid riskbedömning av förorenade sedimentområden. Problembeskrivning, konceptuell modell och övergripande åtgärds mål.”. Svar önskas senast 13 februari 2023, men förlängd remisstid har efterfrågats och beviljats till 2023-03-13.

Bakgrund

Inom ramen för Regeringsuppdrag om Förorenade Sediment (RUFS) har SGI fått i uppdrag att ta fram en vägledning för riskbedömning av förorenade sediment. Vägledningen är tänkt att användas tillsammans med redan tillgänglig vägledning för förorenade områden, genom Naturvårdsverkets webb och Naturvårdsverkets rapporter 4918, 5976, 5977 och 5978. Befintliga rapporter har tonvikt på markfrågor, då erfarenheten är större gällande utredningar och åtgärder av förorenad mark än exempelvis sediment. Eftersom det finns många skillnader mellan mark och sediment är befintlig vägledning inte tillräcklig vid riskbedömning av förorenade sediment. Den planerade vägledningen ska ta vid där befintliga vägledningar, beskrivningar och tillvägagångssätt inte bedöms vara tillräckliga eller tillämpbara för just sediment.

Riskbedömningsvägledningen för förorenade sediment utformas i webb-format och för att den ska kunna vara så kortfattad och precis som möjligt tas underlagsrapporter fram.

Beskrivningarna i rapporten är övergripande, och tanken är att de punktlister med stödfrågor som ingår i avsnitten under de två huvudrubrikerna *Problembeskrivning* och *Övergripande åtgärds mål* ska kunna användas som checklistor över olika aspekter som behöver ingå vid formulering av problembeskrivning och framtagande av konceptuell modell och övergripande åtgärds mål.

I arbetet med vägledningen kommer ytterligare två underlagsrapporter tas fram, med fokus på exponerings- respektive effektanalys avseende förorenade sediment. Sedan tidigare har två underlagsrapporter tagits fram, dels med fokus på de miljörättsliga bestämmelser och miljö- och hållbarhetsmål som aktualiseras vid framtagande av övergripande åtgärds mål för förorenade sedimentområden dels om grunder för riskbedömning av förorenade sedimentområden. Miljönämnden har varit remissinstans även för de tidigare rapporterna.

Riskbedömningen av ett förorenat område utgår i mångt och mycket från en problembeskrivning, inklusive en konceptuell modell som beskriver hur föroreningar kan spridas och leda till påverkan på miljön och människors hälsa. Problembeskrivning, konceptuell modell och övergripande åtgärds mål ligger sedan till grund för fortsatt utredning av det aktuella området.

Rapporten är uppbyggd av två huvudsakliga rubriker, *Problembeskrivning* och *Övergripande åtgärds mål* samt tre fiktiva fall som exemplifierar hur innehållet i rapporten ska tillämpas. I underavsnitten till de två huvudrubrikerna presenteras de aspekter som behöver tas i beaktande i arbetet. För den platsspecifika problembeskrivningen handlar det bland annat om föroreningskällor, identifierande av föroreningar, hydrologiska, vattenkemiska och geologiska förhållanden, identifiering av skyddsobjekt och framtagande av konceptuell modell. Under *Övergripande åtgärds mål* avhandlas utgångspunkter för och beskrivning av övergripande åtgärds mål samt avvägningar som behöver göras.

Förvaltningens förslag till yttrande

Miljönämnden vill framföra följande synpunkter som bör beaktas och arbetas in i kommande förslag.

Miljönämnden har redan i sina yttranden över de två föregående underlagsrapporterna framfört nämndens positiva inställning till att en vägledning för riskbedömning av förorenade sedimentområden ska tas fram. Förorenade sediment är ett stort problem i Malmös hamnbassäng och den planerade vägledningen är mycket välkommen.

Miljönämnden anser att rapporten väl fyller sitt syfte. Den tar upp de aspekter som miljönämnden bedömer är relevanta vid formulering av problembeskrivning och framtagande av konceptuell modell och övergripande åtgärds mål för förorenade sedimentområden. Rapportens upplägg och inramning är pedagogiska, och texterna är logiska och lätta att följa. Särskilt de stödfrågor som finns med i underavsnitten i rapporten, samt de tre detaljerade fiktiva fallen som är bilagda rapporten, utgör ett mycket handfast stöd. Det är särskilt betydelsefullt då det hos många tillsynsmyndigheter saknas samma vana och erfarenhet av arbete med förorenade sedimentområdet som det finns när det kommer till föroreningar i mark och grundvatten.

När det gäller de två ytterligare planerade underlagsrapporterna till den kommande vägledningen vill miljönämnden gärna ta del av även dessa och ges möjlighet till yttrande.

Barnkonventionen

Beaktande av barnkonventionen har skett i detta ärende, med utgångspunkt i att förebygga risker för olägenhet för barns hälsa och miljö.

Förslaget har utarbetats av Filip Roslund, Miljöinspektör. Samråd har skett med Nicklas Lindgren, enhetschef, avdelningen för miljö och hälsoskydd.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Ola Gustafsson
Avdelningschef
Avdelningen för miljö- och hälsoskydd